

1892-01-29

AFSENDER

Emil Hannover

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

Datering i brev.

Omtalte personer:

Georg Brandes

Julius Lange

Edvard Munch

Agnes Slott-Møller

Harald Slott-Møller

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Slott-Møllers har foreslået, at de og en gruppe venner skal spise med Georg Brandes i forbindelse med hans 50-års fødselsdag (4. februar 1892). Emil Hannover mener imidlertid ikke at Slott-Møllers har råd til den slags ekstravagancer for tiden, og beder Rohde tale imod forslaget. Julius Lange har holdt et foredrag dagen forinden, som Emil Hannover er stærkt kritisk overfor. Det kom til et lille sammenstød imellem ham selv og Lange umiddelbart efter foredraget i en større gruppe menneskers påhør. Lange har tilsyneladende ytret sig i negative vendinger om samtidens norske kunst, for Hannover mener, at deres norske kolleger bør involveres i "Langes optræden".

TRANSSKRIFTION

Kjære Rohde,

Slott-Møllers havde igaar den Idé, at vi og nogle andre skulde "spise" med G. B. paa hans Fødselsdag. Jeg sagde dem, at jeg ikke havde Lyst dertil, men én Grund sagde jeg dem ikke, næmlig den, at jeg ikke synes Slott-Møllers har Raad til Extravagancer i Øjeblikket. Hvis De er enig med mig heri, og hvis De ogsaa er enig med mig i, at det ikke vilde være betimeligt at lave en lille Fest for Brandes umiddelbart efter den store, vil De nok være saa god at fraaade Slott-Møllers denne Plan. Men det er jo bedst, De lader, som om De intet forud har hørt om den.

Jeg længes meget efter at drøfte med Dem Langes – som det forekom mig – dumme og ufine Foredrag i Aftes. Hans Overlegenhed overfor Kjelland, hans haanlige Omtale af "les grands hommes", hvis Gæstfrihed han naturligvis nylig

[2]

har nydt, hans Godtkjøbsvittigheder og Publikums-Dom over alt og alle, hans brede Selvbehagelighed etc. etc. – derimellem hans skarpe Karakteristik

af et Kunstværk som "et i mange Henseender meget opbyggeligt Billed" – alt dette har formodentlig varmet Deres Sjæl, som det har varmet min.

Da Lange og jeg hilste paa hinanden paa Trappen, kom det i en Masse Menneskers Paahør til et lille morsomt Ordskitte mellem os:

Lange: Naa, nu er De vel ordentlig gal i Hovedet paa mig?

Jeg: Jeg? Nej, hvor i Alverden falder De paa den Tanke?

Lange: Der var jo nogle smaa Hentydninger.

Jeg: Det mærkede jeg ikke det mindste til.

Lange: Jo, til en vis Radering.

Jeg: Den hørte jeg ikke Omtale.

[3]

Lange: Nej, men jeg følte mig fristet dertil.

Jeg: Saa skulde De saamæn have gjort det.

Lange: Ja, jeg var ogsaa nær ved det.

Jeg (brøgende af alle Livsens Kræfter):

Det vilde have været en letvunden

Triumf (mere) for Dem.

Der gik her nogle smættelige Trækninger over Langes Ansigt; han fandt kun nogle svage Ord om, at han jo heller ikke havde benyttet sig af Adgangen til denne Triumf, og han bød meget vemodigt Godnat og gik ud i det Mørke, hvorfra han kom.

Hvis De kjender Munch eller andre af de velvilligt omtalte Nordmænd, skulde De sørge for, at man i Norge fik at vide en Smule om Langes Optræden.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Deres hengivne

Emil Hannover.

29.1.92.

[4]

[med anden hånd:]

Breve fra

E. Hannover

1891 – 92

i denne Pakke 92

Kjære Robert,

Slott-Møllers hænd. i går den
idé, at vi og nogle andre skulde spise
med G. B. paa hans fødselsdag. Vi sagde
dem, at vi ikke havde lyst dertil, men
en gammel sagde os den ikke, nemlig den,
at vi ikke synes Slott-Møllers har Raad
til Extravagancen i Gjældssket. Hvis de
er enig med mig heri, og hvis de ogsaa
er enig med mig i, at det ikke vilde
være betimeligt at lave en lille Fest
for Brandts umiddelbart efter den store,
vil de nok være saa god at foreslaa
Slott-Møllers samme Plan. Men det
er jo lidt, de lader, som om de
intet forint har hørt om den.

Vi længes meget efter at drøfte
Langes - som det forekom mig -
Dømmen og sine Foredrag i Aften. Hans
Overlegenhed overfor Kjelland, hans
haavelige Ordtale af "les grands hommes",
hvis gæstfrihed han naturligvis naturlig

har myt, hans godthjælmsnitlighed
og Pædagogik = Dom over alt og alle,
hans brede Selvsøgtelighed etc. etc.

- Derimellem hans skarpe Karakteristik
af et Kunstværk som "et i mange
Henseender meget opbyggeligt Billede"
alt dette har formentlig varmet
Deres Sjæl, som det har varmet min.

Da Lange og jeg kildte paa
hinanden paa Trappen, kom det i
en Masse Menneskers Paahør til et
lille morsomt Ordskifte mellem os:

Lange: Naa, nu er De vel
vdsentlig gal i Hovedet paa mig?

Jeg: Jeg? nej, hvor i Alverden
falder De paa den Tanke?

Lange: Der var jo nogle smaa
Hentydninger.

Jeg: Det mærkede jeg ikke det
mindste til.

Lange: Jo, til en vis Radering.

Jeg: Den mærkede jeg den ikke
entale.

Lange: nej, men is følte mig fristet
derfor.

Jeg: Saa skulde De saamen have
gjort det.

Lange: ja, is var ogsaa nær ved det.

Jeg (brølede af alle Livsens Kræfter):
Det vilde have været en letvindens
Triumph (mere) for Dem.

Der gik her nogle smertelige Trækninger
over Langes Ansigt; han fandt sin
nogle svage Ord om, at han jo heller
ikke havde benyttet sig af Adgangen til
denne Triumph, og han lød meget vemodigt
gofnat og gik ind i det mørke, hvorfra
han kom.

Hvis De kjender Münch eller andre
af de velvilligt omtalte Mærsmænd,
skulde De sørge for, at man i Næste
gik at vide en Smule om Langes
Optraadelse.

Deres hengjeme

Emil Hamner.

29. I. 92.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

